

HUNDESTED

POTENTIALEANALYSE AF EN ARKTISK BESØGSOPLEVELSE I HUNDESTED

MED HORIZONT

GROUP
NAO

Halsnæs
Kommune

EN SIGNATUROPLEVELSE FOR HUNDESTED

RESUMÉ: En arktisk besøgsoplevelse på havnen har potentialet til at blive en signaturoplevelse for besøgende, et arkitektonisk vartegn og ramme for nye fællesskaber for Hundested. Det er hovedkonklusionen på et omfattende analysearbejde, som Halsnæs Kommune netop har fået udarbejdet.

På disse sider kan du læse et resumé af analysearbejdet, som er foregået i vinteren 2021-2022. Den samlede potentialeanalyse er udarbejdet af strategi- og idebureauet Group NAO. → [Du finder analysen her.](#)

ARCTIC er den oprindelige projekttitel på visionen om en besøgsoplevelse på Hundested Havn, som oprindeligt er udviklet af Knud Rasmussens Hus og Frederiksværk Industrimuseum. I 2017 præsenterede parterne et visionsprojekt, der foreslog et skulpturelt bygningsværk på Nordmolen. I 2021 fik forslaget om en arktisk attraktion på Hundested Havn fornyet aktualitet efter at Halsnæs Kommune indgik aftale med Hundested Havn om anvendelse af Nordmolen til formålet.

Formålet med analysen er at få en ekstern ekspertudredning af, i hvilket omfang og hvordan en arktisk besøgsattraktion kan skabe værdi for Hundested, havnen og byens borgere. En grundpræmis for analysen er, at det ikke så meget handler om, hvad Hundested kan gøre for Knud Rasmussens minde eller for så vidt for mere turisme – men i endnu højere grad om, hvad turismen og en arktisk attraktion kan gøre for Hundested som by.

Vi vil gerne benytte lejligheden til at takke de mange eksperter og lokale, som har bidraget til analysen, der efter vores bedste opfattelse tilvejebringer solidt videngrundlag, og tegner spændende perspektiver for den kommende borgerinddragelse og debat om fremtiden for Nordmolen og for Hundested. Også tak til den politiske følgegruppe, som har deltaget med gode synspunkter og perspektiver undervejs.

På følgegruppens vegne

Steffen Jensen
Borgmester,
Halsnæs Kommune

“

Knud Rasmussens historie er tæt knyttet til hans fristed i Hundested, hvor der er en unik mulighed for at forankre den store fortælling og skabe en attraktiv besøgsoplevelse på et sted, som betyder meget for byen, og som kan blive definerende for havne- og byudviklingen i de kommende årtier.

ANALYSENS HOVEDKONKLUSION

ET VARIGT LØFT TIL HUNDESTED

En arktisk besøgsoplevelse på havnen har potentialet til at blive en signaturoplevelse for besøgende og et arkitektonisk vartegn for Hundested. Det er hovedkonklusionen i denne potentialeanalyse, der samtidig sandsynliggør, at attraktionen kan give turismen i Hundested og Nordsjælland et moderat, men varigt løft, og være med til at forløse lokale stedsfællesskaber i og omkring Hundesteds spirende kultur- og havnemiljø.

På basis af rapportens omfattende research, interview og analyser drages følgende hovedkonklusioner:

- **Signaturoplevelse og vartegn for Hundested:** En arktisk besøgsoplevelse på havnen i Hundested kan potentielt blive en signaturoplevelse for besøgende og et arkitektonisk vartegn for Hundested. Knud Rasmussens univers rummer fascinerende og lang-

tidsholdbare fortællinger – der er stedbundet til Hundested – og som er relevante for vores samtid, og for alle mennesker, der som Knud ville ud for enden af horisonten.

- **Horisonten i Hundested:** Den udsete byggegrund, på kanten af Kattegat med fri udsigt mod Nord, synes helt oplagt til et markant bygningsværk som fælleseje og ramme for byens store fortælling, udstillinger, begivenheder mv.
- **En katalysator for Hundesteds havneliv og fællesskaber:** Interview med lokale aktører peger på, at Hundested i de senere år har oplevet en opblomstring med nye tilflyttere, spirende iværksætteri, kunst og kultur samt begivenheder på havnen. Samtidig påpeger flertallet af de lokale aktører, vi har talt med, at Hundested mangler attraktive rammer for fællesskaber, kunst og kultur, aktivitet, ungdomsliv og forsamling. Det kalder på, at attraktionen også bør have lokalt fokus og en høj grad af åbenhed og deltagelse.

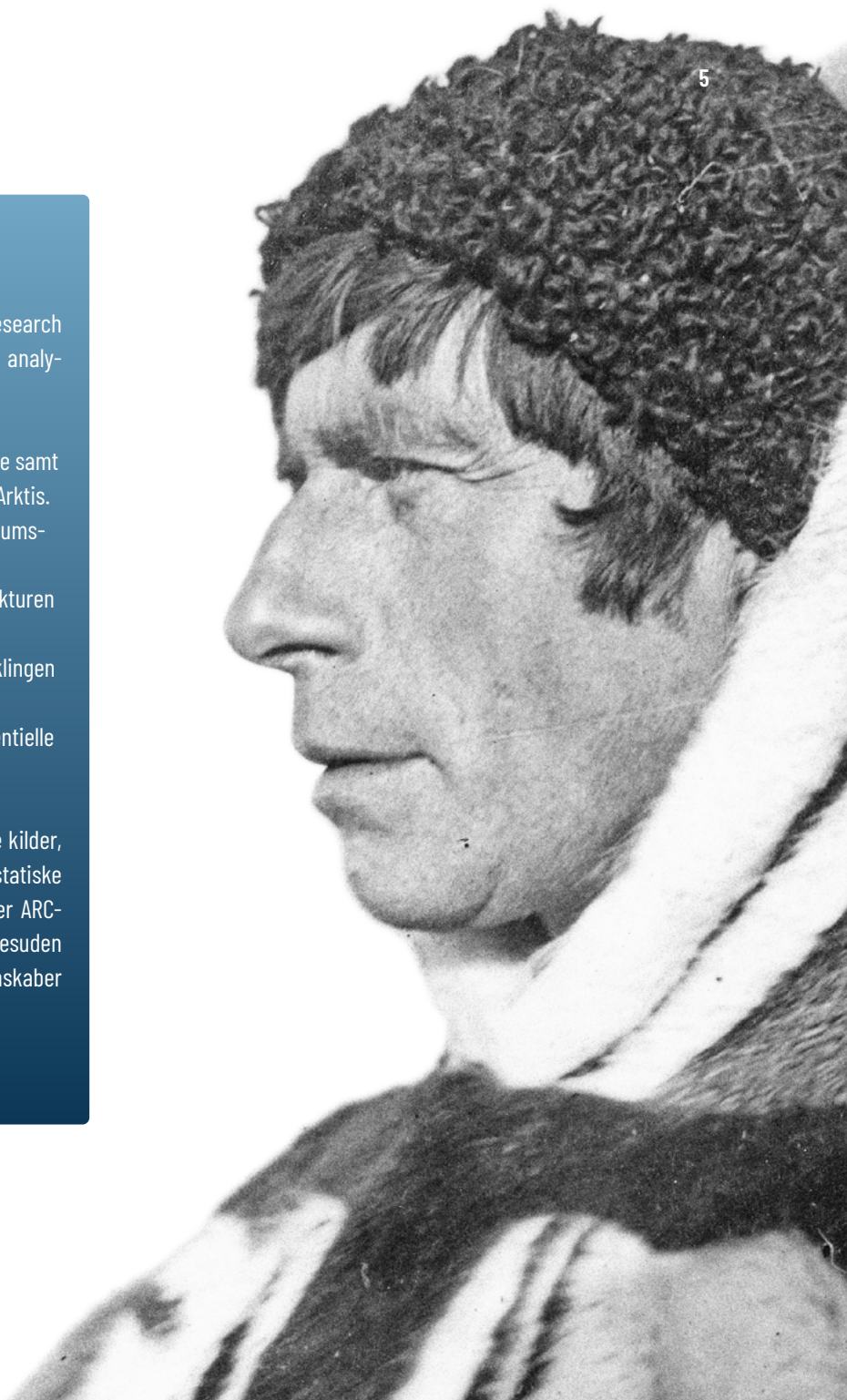
FEM ANALYSER I EN...

Potentialeanalysen bygger på omfattende desk research gennemført i vinteren 2021-2022. Hovedtemaer i analysen er:

- **Emneanalysen** om Knud Rasmussens liv og virke samt samfundsforhold og dagsordener i Grønland og Arktis.
- **Museumsanalysen** om trends i Danmarks museumslandskab.
- **Turismeanalysen** af turismeøkonomien og strukturen i Hundested og omegn.
- **Stedsanalysen** om planer og ønsker for byudviklingen i Hundested.
- **Forretningsanalysen** om driftsøkonomi og potentielle indtægtskilder i attraktionen.

Analysen bygger på research i skrevne og digitale kilder, 39 kvalitative interview og to gruppesamtaler, statiske analyser af turismen samt modelberegninger over ARCTICs vækstbidrag til den lokale turisme. Der er desuden indhentet rapporter og analyser, museumsregnskaber mv. til museumsanalysen.

→ [Læs mere i hovedrapporten her.](#)

- **Et vækstbidrag til turismen:** På grundlag af statistiske analyser og turismeøkonomiske modelberegninger, er det Group NAOs vurdering, at et realistisk besøgstal for attraktionen vil ligge på mellem 45-50.000 i et normalår efter åbningen. Dette vil i givet fald afspejles i et forøget turistøkonomisk forbrug

på op mod DKK 13 millioner samt direkte økonomisk effekt på DKK 4 mio. kr. De offentlige indtægter vil stige med mellem DKK 3-4 millioner. Samlet set vil attraktionen ifølge modelberegningerne kunne medføre et varigt vækstbidrag på 1,4-2% årligt. *Læs mere i hovedrapporten, kapitel 3.*

MODELBEREGNING ARCTICS' TURISTØKONOMISKE EFFEKT

	Nøgletal
Gæster totalt (NAO estimat 45-50.000 inkl. Lokale og skolebørn mfl.)	48.000
- Betalende gæster (turister)	43.000
- Skolebørn og lokale	5.000
Danske overnatninger (afledte)	10.000
Udenlandske overnatninger (afledte)	16.000
Direkte økonomisk effekt (attraktion)	DKK 4 mio.
Inddir. Økonom. Effekt (gæsters forbrug)	DKK 13 mio.
Øget offentlige indtægter (skattegrundlag minus subsidier)	DKK 3 mio.
Antal arbejdspladser, attraktionen (årsværk)	7
Antal arbejdspladser, turisme mm. (årsværk)	11

Kilde: Modelberegninger på ABS-modellen udviklet af Attraktionernes Udviklingsfond og Epinion (v 2021). Anvendte forudsætninger fremgår af hovedrapporten.

“

Hundested ...mangler attraktive rammer for fællesskaber, kunst og kultur, aktivitet, ungdomsliv og forsamling. Det kalder på, at attraktionen også bør have lokalt fokus og en høj grad af åbenhed og deltagelse.

ANALYSENS ANBEFALINGER

HUNDESTED MED HORISONT

Med afsæt i analysearbejdet beskrevet ovenfor anbefaler Group NAO følgende:

→ **En skarp og modig kernefortælling:** Knud Rasmussens liv og virke er et naturligt afsæt, men næppe selve hovedfortællingen i attraktionen. I kilderne og i interviewmaterialet er der meget, der taler for en genfortælling af Knud Rasmussen som person og for alle andre ekspeditionsrejsende som ham. Dette skal ikke tilrettelægges som et heltekvad for en af de store figurer i Danmarkshistorien, men som en større, reflekteret behandling af kulturmøders dynamik og effekt på individer og samfund. Der skal gives plads til kompleksiteten og mere ubekvemme fortællinger og perspektiver; ikke mindst om Danmarks kolonihistorie i Grønland.

Group NAO anbefaler, at ARCTICs kernefortælling breddes ud med fortællinger og perspektiver, som er andet og mere end formidling af Knud Rasmussens liv og eftermæle, som allerede i dag kan besøges i Knud Rasmussens Hus. ARCTIC bør formulere sit "reason to be" som formidlingsorganisation og anlægge en modig og åben tilgang til formidlingen af ekspeditions-kulturen, kolonitiden og kulturmøder generelt, som Knud Rasmussen var en del af.

Se Group NAOs bud på kernefortælling på næste side. Det vil være op til en kommende udviklingsorganisation at videreudvikle kernefortællingen gennem målgruppeanalyser mv.

VILJE TIL VIDEN

ARCTIC ligger på kanten af Kattegat med fri udsigt mod Nord.
Her oplever du fortællingen om, hvad der fik Knud Rasmussen – og andre polarforskere og opdagelsesrejsende før og efter ham – til at drage ud i det ukendte, hinsides horisonten, fjernt fra det velkendte og ofte med ufattelige trængsler, afsavn og døden med på rejsen. De havde en stærk vilje til viden og stor nysgerrighed i mødet med de mennesker og kulturer, de kom forbi.

Fandt de, hvad de søgte? Vandt de anerkendelse som de første og største?

Fandt de erkendelse og svar på naturens store mysterier?

Hvad lærte de om de mennesker og kulturer, de traf?

Hvad efterlod de sig i de samfund, de kom forbi?

Og hvad mon du ville opleve, hvis du tog på rejse tværs over Arktis i dag?

“

Attraktionen bør formulere sit "reason to be" som formidlings-organisation og anlægge en modig og åben tilgang til formidlingen af ekspeditions-kulturen, kolonitiden og kulturmøder generelt, som Knud Rasmussen var en del af.

→ **Behov for medejerskab fra Grønlandske og arktiske aktører:** Interviewsamtalerne påpeger et stort behov for at nuancere myten om manden og hans ekspeditioner – og særligt at sikre medfortælling, perspektiv og medejerskab blandt relevante aktører i Grønland og Arktis. Knud Rasmussens livsprojekt var at beskrive mødet med inuitternes kultur og at oplyse danskerne om Grønland; nu er tiden kommet til at lade grønlandske eksperter og ressourcepersoner fortælle, hvordan grønlændere dengang og nu oplevede mødet med Knud Rasmussen og det, han bragte med sig. Flere interviewpersoner – især de grønlandske kilder – oplever, at danskerne generelt har ret unuanceret og ringe viden om Grønlands historie og moderne samfundsforhold.

Group NAO anbefaler, at eksperter fra Grønlands museer og universitet indgår som medproducenter af ARCTICs kernefortælling og udstillinger.

→ **Hundested med horisont:** Meget taler for, at attraktionen kan skabe mest værdi for Hundested og byens borgere, hvis attraktionen bliver en del af et multifunktionelt hus, der også rummer aktiviteter og rammer for lokale fællesskaber. Samtaler med lokale aktører viser som nævnt, at Hundested i høj grad ønsker sig et møde- og samlingssted med (bade-)kultur, kunst, aktivitet, ungdomsliv og fællesskab.

Læringen fra museumsanalysen (se hovedrapportens kapitel 2) viser, at kultur- og museumsattraktioner kan spille en vigtig rolle som lokale kulturdynamoer, hvor åbenhed og brugerdeltagelse er nøgleord.

Anbefalingen fra Group NAO er derfor, at ARCTIC ikke etableres som en monofunktionel museal attraktion, men som et åbent og multifunktionelt hus med lokal deltagelse og fokus.

→ **Nødvendigt med borgerinddragelse:** Der venter Halsnæs Kommune og Industrimuseet en stor opgave med at udvikle attraktionen i kontekst af byens havneliv og byudvikling som i arkitektkonkurrence og udviklingen af attraktionens kernefortælling.

Det er Group NAOs anbefaling, at der i den videre proces anlægges en høj grad af aktørsamarbejde og borgerinddragelse – især i specifikationen af, hvad bygningen skal rumme af funktioner og rammer for byens fællesskaber og liv. På dette punkt hviler analysen på et ret begrænset datagrundlag – 11 lokale interview – som bør følges op med en dybere analyse af de lokale behov og muligheder.

“

Knud Rasmussens livsprojekt var at beskrive mødet med inuitternes kultur og at oplyse danskerne om Grønland; nu er tiden kommet til at lade grønlandske aktører fortælle, hvordan grønlændere dengang og nu oplevede mødet med Knud Rasmussen og det, han bragte med sig.

STEDSANALYSEN

HVORFOR HUNDESTED?

Det narrative udgangspunkt i visionen om ARCTIC er polarforskeren Knud Rasmussens liv og virke, samt den ekspeditionskultur, som kendetegner store ekspeditionsrejser. I de ca. 100 år der er gået siden den store femte Thuleekspedition, har fortællingerne om Knud Rasmussens bedrifter og opdagelser betaget mange – især danskere – og etableret manden og myten på en af de øverste hylder i danmarkshistorien.

Knud Rasmussens Hus på skrænten, nordøst for byen, var hans arbejds- og feriested i de perioder, hvor han skrev sine værker og opholdt sig med familien i Danmark mellem sine Grønlandsrejser og ekspeditioner. Det var rammen for møder og samvær, arbejdsmæssigt og privat. Huset er i dag en attraktion og en stolthed for mange i Hundested på samme måde som H.C.

Andersens barndomshus i Odense eller Karen Blixens Rungstedlund i Rungsted. Af disse grunde er Hundested et naturligt sted at forankre fortællingen om Knud Rasmussens liv og virke.

Med Halsnæs kommunes køb af Nordmolen på Hundested Havn, er der skabt en unik mulighed for at forankre den store fortælling og skabe en større besøgsoplevelse på et sted, som betyder meget for byen, og som kan blive definerende for havne- og byudviklingen i de kommende årtier.

“

Med købet af Nordmolen på Hundested Havn, er skabt en unik mulighed for at forankre den store fortælling og skabe en større besøgsoplevelse på et sted, som betyder meget for byen, og som kan blive definerende for havne- og byudviklingen i de kommende årtier.

BORGERNES ØNSKER TIL ARCTIC ATTRAKTIONEN SKAL VÆRE FOR ALLE

Der er gennemført 11 interviewsamtaler med lokale borgere og interessenter til supplement til et større borgermøde med byvandring i efteråret 2022 som input til denne analyse. Ud fra samtalerne tegner der sig en række lokale ønsker til ARCTIC:

- ★ **Attraktionen skal være for alle**
- ★ **Attraktionen skal aktivere byen**
- ★ **Attraktionen skal være brugerdrevet**
- ★ **Attraktionen skal skabe rammen om fællesskaber**
- ★ **Attraktionen skal have arkitektur i særklasse**

På baggrund af analysens pilotinterview anbefaler Group NAO, at der arbejdes videre med at definere hvilke funktioner og fællesskaber, som bør have til huse i et multifunktionelt hus, side om side med selve besøgsoplevelsens, i tæt samskabelse mellem den kommende udviklingsorganisation og byens borgergrupper.

TAK TIL ALLE SOM HAR BIDRAGET TIL ANALYSEN

NAVN	TITEL	ORGANISATION
Andreas Peter Ahlstrom	Forsker	GEUS, ARCUS
Anne Merrild Hansen	Professor	AAU, Ilisimatusarfik
Anne Nivika Grødem	Destinationsleder	VisitNuuk
Aviaaja Hauptman	Postdoc, biologi	Greenlandic food revolution
Bent Nielsen	Direktør	Arktisk institut
Birgitte Bergmann	Medl. af Folketinget/Kulturordfører (C),	Folketinget
Bo Elberling	Professor, Miljøgeologi	Formand KRF
Carina Ren	Ph.d., Leder	AAU ARCTIC (vejleder for Group NAO)
Christian Sune Petersen	Forskningschef	Nationalmuseet
Claus Kjeld Jensen	Museumsdirektør	Vardemuseerne (Tirpitz)
Elisabeth Momme	Museumsleder	Isfjordscenteret
Jane Sandberg	Museumsdirektør	Enigma
Jens Heinrich	Konst. Leder	Grønlands repræsentation i Danmark
Josefine Nymand	Biolog	Formand for GLs. Forskningsråd
Kirsten Drotner	Professor	Syddansk Universitet
Kirsten Hastrup	Forfatter til bøger om bl.a. KR, Prof. Emerita i antropologi Oxford	
Klaus Georg Hansen	Antropolog, tidl. Leder af Sisimiut Museum	
Lars Nørgaard	Direktør	Klimatorium Oplevelsescenter
Lill Rastad Bjørst	Klima- og kulturforsker, Leder af Center for Inovation and Research on culture and living in the ARCTIC	Aalborg Universitet

<i>NAVN</i>	<i>TITEL</i>	<i>ORGANISATION</i>
Lone Johnsen	Rådgiver i attraktionsudvikling (vejleder for Group NAO)	
Martin Djupdræt	Vicedirektør, Den Gamle by	CBS
Mia Wieding	Leder af klimaforskningscenteret	Grønlands Miljøforskningscenter
Minik Rosing	Professor	Grønlands Universitet samt Nordatlantens og Grønlands forskningsråd
Naja Carina Steenholdt	Forsker, PHD AAU, Sekretariatsleder IA	Aalborg Universitet
Ole Winter	Kontorchef	Kulturministeriet
Peter Thor Andersen	Museumsdirektør	Øhavsmuseet
Rosannuaq Rossen	Lektor	Ilisimatusarfik
Ulrik Pram Gad	DIIS	National Identity Politics And Postcolonial Sovereignty Games

INTERVIEWS I OG OMKRING HUNDESTED

<i>NAVN</i>	<i>TITEL</i>	<i>ORGANISATION</i>
Allan Groth Hansen	Direktør	MENY og Hundested erhverv
Andrew Brown	Ejer/Kunstner	Glassmedjen
Jakob Olsen	Founder og Medejer	Tothaven Besøgsård
Jane Holstein	Forstander	NNY Efterskole
Johan Ingverssen	Founder og medejer	Lynæs Surfcenter
Kenneth & Signe	Founders	Byaasgård Camping
Lasse Kofoed	Founder	Kamelens Kys
Malene Nyenstad	Skoleleder	Hundested Skole
Peter Plant	Formand	LAG Halsnæs Gribskov
Søren Brinck	Havnechef	Hundested Havn
Tina Olsen		Regnbuen Ungdomsklub

**GROUP
NAO**

RE-IMAGINING THE POTENTIAL OF
PLACES, CITIES AND BUSINESSES
WWW.GROUPNAO.COM

Halsnæs
Kommune